aDosarul nr. 2-16592/25
2-25109455-12-2-31072025-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

14 noiembrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul centru)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecător Octavian Dvornic
Grefier Caraman Adriana

a examinat în sediul instanţei de judecată, în şedinţa de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana privind stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, încasarea cheltuielilor de judecată,

a constatat

Argumentele participanților la proces

La 28 iulie 2025, ***** a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana solicitând desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama, încasarea pensiei de întreținere în mărime de 1/3 din salariu și /sau alte venituri, dar nu mai puțin de 4000 lei lunar, încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei reclamanta și-a concretizat acțiunea solicitând stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama, încasarea pensiei de întreținere în mărime de 1/3 din salariu și /sau alte venituri dar nu mai puțin de 5000 lei lunar, încasarea cheltuielilor de judecată, taxa de timbru în mărime de 200 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 12 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat faptul că ***** şi ***** au încheiat căsătoria la 17.09.2016, din relaţia de căsătorie, s-au născut doi copii minori comuni, fiica *****, născută la ***** fapt confirmat prin certificatele de naştere anexate la materialele cauzei.

Pe parcursul căsniciei, îndeosebi ultimul an, au avut loc multe neînțelegeri, divergențe majore, care nu pot fi înlăturate în careva mod, astfel continuarea căsniciei între soți este imposibilă.

Din luna mai 2025 părțile s-au separat definitiv, reclamanta a fost nevoită să părăsească locuința comună, împreună cu copii a plecat, din cauza neînțelegerilor majore, agresiune din partea pîrîtului, presiunii psihologice, agresivitate verbală şi fizică, astfel era imposibilă convețuirea, motiv din care reclamanta a plecat din locuința comună împreună cu copii.

Actualmente pârâtul nu duce legătura cu reclamanta, cu copii comunică foarte rar, de la sfârşitul lunii iunie şi până în prezent, pârâtul nu s-a interesat deloc de copii, nu contribuie și nu ajută financiar la întreținerea lor.

Se mai menționează că din momentul separării şi până în prezent, pârâtul nu a luat niciodată legătura cu reclamanta pentru a se interesa de starea copiilor, nici nu a oferit vreun sprijin financiar, deşi copiii, au nevoi esențiale care trebuie acoperite zilnic.

Având în vedere situația tesionată dintre părți, conflictele, certurile, agresiunea verbal şi fizică din partea pîrîtului, reclamanta împreună cu copii a fost nevoită să părăsească locuința comună şi s-a stabilit cu traiul în mun. Chişinău, în acest sens prezentăm drept dovadă contractul de locațiune/comodat nr. 1 din 3 mai 2025.

Prin Certificatul de componența familiei nr. 19 din 10.07.2025, emis APC A0140-0071, se confirm că ***** locuieşte în mun. Chişinău, str. Ginta Latină 12/5, *****, împreună cu copii ***** a.n. ***** şi *****, a.n. 1*****.

Copii mereu au fost în grija mamei, pârâtul circula des în afara țării, iar de creşterea şi educarea copiilor s-a ocupat în exclusivitate doar mama/reclamanta. Copii au ataşament puternic emoțional față de mama.

Din data de 10.06.2025, fiica ***** a.n. 1***** frecventează grădinița de copii nr. 67 din sectorul Ciocana, mun. Chişinău, fapt confirmat prin Certificatul nr. 34 din 11.07.2025 emis de GC nr. 67.

Iar fiica ***** a.n. ***** urmează să înceapă studiile din luna septembrie la şcoală. Conform documentației medicale din 10.07.2025, emisă de IMSP AMT Ciocana, copii se află la evidența medicului de familie, sunt sănătoase și dezvoltate conform vârstei.

Din cele menționate se constată cu certitudine că copii sunt în grija mamei, locuiesc împreună cu mama, care se ocupă în exclusivitate de educația, creșterea, dezvoltarea și sănătatea lor.

Copiii manifestă un ataşament puternic față de reclamantă, ea are grijă de copii şi se ocupă de educaţia şi dezvoltarea acestora, precum şi de faptul că reclamanta dispune de condiții de trai adecvate, reclamanta consideră că domiciliul copiilor urmează a fi stabilit cu aceasta.

Astfel, solicită stabilirea domiciliului copiilor minori *****, a.n. 1***** și *****, a.n. ***** împreună cu mama *****.

În privinta încasării pensiei de întreținere a copiilor minori menționează faptul că pe parcursul căsniciei reclamanta a întâmpinat multe dificultăți, fiind nevoită să îngrijească copii de una singură.

Cu privire la starea materială a reclamantei, sursele de venit a reclamantei sunt obţinute din activități ocazionale, servicii de frumusețe, la fel, este sprijinită financiar de părinți şi frate.

Veniturile reclamantei nu sunt suficiente pentru satisfacerea completă a necesităților copiilor minori, cheltuieli care în mediu constituie minim 10 000 de lei lunar. Grădinița/şcoala aproximativ 800/1000 lei/copil, alimentație - 1500/2000 lei/copil, medicină - 1000/1500 lei /copil, haine, jucării- 1000/1500 lei, activități educaționale suplimentare - 500/2500 lei/copil, activități recreative (circ, teatru, parc de distracții) - 1000 lei/copil, cheltuieli neplanificare - 1000/2000 lei/copil. Total 6800/11500 lei.

Drept confirmare a cheltuielilor se anexează chitanțe/avize de plată.

Se mai indică în acțiune că pe lângă cheltuielile pentru servicii comunale, reclamanta are cheltuieli curente de alimentație, îngrijire, îmbrăcăminte pentru copii, încălțăminte, drept dovadă anexăm bonuri de plată/chitanțe de efectuare a cumpărăturilor pentru copii, /lunar.

Evident aceste chitanțe sunt doar unele din cheltuielile care au loc în mod constant, reprezentând un minim de cheltuieli, cât şi strictul necesar.

La fel, fiica ***** frecventează cursuri de canto, conform contractului de servicii individuale din 15.05.2025, costul pentru oră fiind de 300/350 lei, iar lunar circa 2000 de lei.

În mod normal, copii mai au nevoie de lucruri cotidiene, de îmbrăcăminte, încălțăminte şi alimente, la fel au nevoie și de condiții decente şi optime de locuit – ceea ce presupune o locuință adecvată creşterii unui minor, curată, mobilată şi utilată, au nevoie de o bună pregătire educațională, de cărţi potrivite vârstei şi, cel mai important, au nevoie de afecțiune şi atenție permanentă, de cineva care să se ocupe de educația şi îngrijirea lor permanentă şi constantă, iar acest lucru necesită timp și dedicație.

Or, este mai mult decât evident că toate aceste „îndatoriri" enumerate mai sus rămân în sarcina părintelui la care a fost stabilită locuința minorului.

Prin urmare, în circumstanțele speței este evident faptul că aceste obligații reprezintă contribuția exclusivă a reclamantei. Reclamanta de una singură îngrijeşte copii minori, îi duce/aduce la grădiniță, scoală, activități extracuriculare, le oferă timpul şi grija cuvenită, iar tatăl nu participă în nici un fel la întreținerea copiilor, ceea ce amplifică greutatea de îngrijire corespunzătoare a minorelor. Pîrîtul nu contribuie deloc la cheltuielile de bază necesare pentru creşterea și educatia copiilor săi, împovărând-o pe reclamantă cu toate responsabilitățile financiare şi emotionale. Reclamanta trebuie să facă fată de una singură tuturor cheltuielilor legate de întreținerea copiilor.

Se mai notează în acțiune că reclamanta nu cunoaşte dacă pârâtul activează sau nu în cîmpul muncii în Republica Moldova, nu se cunoaşte despre mărimea veniturilor sale.

Reclamanta solicită încasarea de la pârât pensia de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 din toate veniturile, dar nu mai puțin de 5000 lei/lunar pentru fiecare copil, pînă la atingerea vîrstei de 18 ani a copiilor minori.

Subliniază că suma solicitată nu este una exagerată, fiind un minim necesar pentru întreținerea copiilor având în vedere costurile de viață și modul de trai al acestora.

Copiii merită condiții de trai decente, pe lângă minimul de alimentație şi medicamente, mai are nevoie şi de alte activități, plimbări, bucurii ale vieţii.

Consideră că suma solicitată pentru fiecare copil, nu este o sumă mare, ci reprezintă doar strictul necesar. Având în vedere că reclamanta pe lângă sprijin financiar, acordă copilului toată grija, atenția, nu poate alege alt job din cauza graficului, fiind nevoită să fie mereu alături de copii, să-i ducă/aducă de la activități, să-i însoțească peste tot, deoarece copii necesită atenție şi grijă permanentă.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului, avocat Gherbovei Mihail a susținut integral acțiunea și a solicitat încasarea pensiei de întreținere a copiilor în mărime de 1/3 din veniturile tatălui dar nu mai puţin de 5000 lei/ lunar pentru fiecare copil.

Reclamanta ***** în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind reprezentată de către avocatul ales.

Pârâtul ***** fiind asistat de către avocatul Plesca Corneliu în ședința de judecată a menționat faptul că este deacord cu stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama, ***** și achitarea unei pensie alimentare în mărime de 2500 lei, lunar, pentru fiecare copil.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana în ședința de judecată nu s-a prezentat, procedura de citare a fost efecuată, prin cererea depusă a solicitat examinarea cauzei în lipsă. (f.d 36)

Aprecierea instanței de judecată.

Ascultând explicațiile părților, studiind materialele cauzei, analizând temeiurile invocate, bazându-se pe cercetarea completă și nepărtinitoare a tuturor probelor propuse spre administrare în cadrul cercetării judiciare, instanța de judecată relevă următoarele:

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Potrivit art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată.

Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 240 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

În ședința de judecată s-a stabilit că din relația dintre ***** şi ***** s-au născut fiicele *****, născută la ***** și *****, născută la 1*****, fapt confirmat prin copia certificatelor de naștere anexat la materialele cauzei (f.d.16,17).

Astfel, cu referire la pretenția privind stabilirea domiciliului copiilor minor, instanța reține că la examinarea pricinilor cu participarea minorilor, instanța de judecată urmează să rețină interesul superior al copiilor, recunoscut astfel atât de prevederile naționale, cât de cele internaționale la care Republica Moldova este parte.

În conformitate cu art. 38 alin.(1) Codul familiei, la desfacerea căsătoriei, soţii pot prezenta instanţei judecătoreşti un acord privind împărţirea bunurilor lor proprietate în devălmăşie şi plata pensiei de întreţinere a copiilor şi a unuia dintre soţi, indicînd mărimea acesteia, precum şi privind determinarea părintelui împreună cu care vor locui copiii minori comuni.

Iar alin. (2) lit. d) prevede că, în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată: să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minori după divorţ.

Astfel, potrivit art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Articolul 16 din Legea nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului statuiază că fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărţirea de un părinte sau de ambii părinţi este necesară în interesul copilului.

În același context art. 51, 52 Codul familiei statuiază dreptul copilului la abitație în familie și de a comunica cu părinții și alte rude.

Astfel, în conformitate cu art.63 alin.(1),(1^1),(2) Codul familiei, în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor.În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)

Totodată potrivit alin.(3) al aceluiași articol, la determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial.

Familia este o instituție protejată de art. 8 din Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului.

Astfel, art.9 alin. (1) din Convenția pentru protecția copilului statuează că, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.

Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt: vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.

Totodată, criteriile de apreciere a interesului superior al minorului formează un ansamblu guvernat de principiul egalității, ceea ce înseamnă că nu poate reține caracterul primordial sau determinant al unuia sau altuia dintre criteriile respective.

În acest context, în cauza Karrer c. României (hotărârea din 21 februarie 2012), s-a constatat încălcarea art. 8 având în vedere că ingerința în viața privată şi de familie a reclamanților nu a avut la bază o analiză temeinică privind interesul superior al copilului şi procedura prevăzută de Convenţia de la Haga nu s-a desfășurat cu celeritate. În acest sens,

Curtea a mai reținut și că instanţele naționale, examinând interesul superior al copilului, nu au luat în considerare situația familială a minorei și nici alte elemente importante cum ar fi situația medicală, psihologică sau materială.

Instanța de judecată învederează că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui fiind o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Este important de remarcat că normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

În cadrul ședințelor de judecată, potrivit explicațiilor reprezentatului reclamantei cât și a pârâtului, s-a constatat că copii minori ***** și ***** în prezent locuiesc cu mama.

Corespunzător în explicațiile depuse, ***** a fost de acord ca domiciliul copiilor minori ***** și ***** să fie stabilit cu mama, *****.

Prin urmare, reieșind din actele prezentate se atestă că, ambii părinți au fost deacord cu stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, *****.

Instanța ține să sublinieze că, atât mama, cât și tatăl sunt figuri importante de atașament, care au rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a copilului, atât timp cât calitatea interacțiunilor lor va condiționa calitatea relațiilor sociale.

Interesul superior al copilului reclamă menținerea acestuia cât mai mult timp într-un mediu familial normal și echilibrat în prezența ambilor părinți pentru că riscul ruperii echilibrului sufletesc al acestuia este foarte mare odată cu încredințarea sa unuia sau altuia dintre părinți. De aceea, după separarea părinților menținerea și încurajarea relației copilului cu părintele cu care minorul nu locuiește în mod statornic, devine vitală pentru dezvoltarea sa morală normală.

Interesul superior al copilului, în general, este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți.

Ca urmare, efectuând o sinteză a circumstanțelor de fapt constatate pe parcursul examinării cauzei, raportându-le la textele de lege sus-enunțate, ținând cont de faptul până la moment copilul este la îngrijirea și întreținerea mamei, instanța călăuzindu-se de interesului superior al copiilor minori, va admite pretențiile reclamantului cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama, *****.

Referitor la cerința privind încasarea pensie de întreținere pentru copil în mărime 1/3 din salariu și alte venituri dar nu mai puțin de 5000 lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii, instanța conchide că potrivit art. 18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului, ambii părinţi, în egală măsură poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

În conformitate cu art. 58 alin.(1) Codul familie, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Prin titlul IV, din Codul familiei legiuitorul a instituit obligația de întreținere dintre membrii familiei, în special capitolul 12 a reglementat obligația de întreținere dintre părinți și copii.

Potrivit prevederilor art.74 Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare.

În corespundere cu prevederile art.75 alin (1) Codul familiei părinţii sânt obligaţi să întreţină copilul minor, iar cuantumul pensiei de întreţinere pentru un copil este de 1/4 din salariu şi/sau alte venituri.

Totodată, potrivit art.76 Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante, cu respectarea prevederilor art.108 şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

La pronunțarea acestei hotărâri, instanța se va călăuzi de principiul consacrat în Convenție, în conformitate cu care, ambii părinți sunt obligați să participe la întreținerea copiilor minori, iar, în primul rând, se va ține cont de interesele copiilor minori.

Sub auspiciile art. 18 alin. (1) din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului ”Statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului”.

Se reține că, hotărârea judecătorească prin care se dispune încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori este principala garanție de apărare a intereselor copiilor minori.

Întru respectarea prevederilor menționate mai sus, urmează a ține cont de principiului interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Instanța de judecată menționează că, obligația părinților de a-și întreține copiii minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova care expres prevede că, părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

Instanța a constatat că, între părțile la proces nu există un acord referitor la întreţinerea copiilor, fapt ce denotă că, cuantumul pensiei pentru întreținerea, urmează a fi stabilit de către instanța de judecată. Este de menționat că, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi

copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

Temeiul de bază al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor părinţilor şi copiilor este apariţia (naşterea) copiilor de la părinţii acestora, certificată în ordinea prevăzută de lege. Apariţia raporturilor părinteşti este precedată de: faptul naşterii copilului; faptul ce ține de legătura de rudenie; stabilirea apariţiei copilului în modul prevăzut de legislaţie.

Obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere. Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nici o incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu seplăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

În conformitate cu art. 5 din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului ”Statele părţi vor respecta responsabilităţile, drepturile şi îndatoririle ce revin părinţilor naturali ai copilului sau, după caz şi conform tradiţiei locale, membrilor familiei lărgite sau comunităţii, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire, de a asigura, de o manieră corespunzătoare capacităţilor în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea şi orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta Convenţie.”

Situația dată este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că părinților şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Totodată, având în susţinere norma enunţată în coroborare cu dispoziţiile art. 58 alin. (1) Codul familiei, care expres prevede că părinţii au drepturi și obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat, instanţa relevă că cererea cu privire la încasarea pensiei de întreţinere este una justificată, la determinarea acestei sume fiind luate în considerare toate circumstanţele cauzei.

Astfel, reieşind din rigorile instituite de legislator, este incontestabil că atât ***** cât și ***** sunt obligaţi să contribuie în mărime egală la întreţinerea copilului, iar când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătibilă lunar.

Așa fiind, la pronunțarea acestei hotărâri, instanța de judecată va ține cont de faptul, că copii domiciliază și este la educația permanentă a mamei.

Se reiterează faptul că copilul minor ***** are o vârstă școlară care necesită atenție, îngrijiri și activități extrașcolare suplimentare, iar ***** este de vârstă preșcolară.

Instanța notează că reclamanta solicitând încasarea pensiei de întreținere în cuantum fix de 1/3 din salariu și alte venituri dar numai puține de 5000 lei lunar, începând cu data depunerii în judecată a acțiunii civile până la atingerea majoratului de către copil, a prezentat copia ordinilor

de plată de procurare a produselor alimentare, medicamente, contract de locațiune, certificat de școlarizare a minorului. (f.d.22-25,69-145).

Corespunzător instanța notează că deși partea reclamantă a menționat faptul că printre cheltuieli se enumără și cheltuieli pentru chiria lunară a unui apartament cu două camere ce constituie cel puțin 350 – 400 euro, lunar, instanța subliniază că la materialele cauzei de către reclamant a fost anexat copia contractului de locațiune nr.1 din 3 mai 2025, în care fiind inserat că prețul locațiunii imobilului din str. Ginta Latină 12/5 ***** mun. Chișinău constituie 0 (zero) (f.d 18)

La fel, instanța notează că adresa din contactul de locațiune coincide cu adresa de domiciliu indicată de către reclamantă în cererea de chemare în judecată și adresa unde a fost efectuat vizita la domiciliu de către reprezentanții Direcțieiei pentru protecția dreptului copilului sector Ciocana, în vederea stabilirii condițiilor de trai a copiilor minori.(f.d 37)

În contextul dat, reieșind din cumulul probator anexat la materialele cauzei, instanța de judecată va pune în sarcina pârâtului ***** achitarea parțială a sumei revendicate de către reclamantă pentru pensie de întreținere a copiilor minori în mărime de 3200 lei lunar, și nu în suma solicitată în mărime de ¼ din salariu și alte venituri însă nu mai puțin de 5000 lei.

Pe acest aspect se subliniază că, la stabilirea mărimii sumei băneşti fixe încasate, s-a ținut cont de starea familială și anume s-a urmărit să se mențină nivelul decent de asigurare materială a copilului, prin urmare, în cazul dat suma de 3200 lei pentru întreținerea copiilor în opinia instanței, este rezonabilă, or, această sumă ar asigura pe cât se poate, un trai decent și ar acoperi în mod real nevoile minorului și necesităților de întreținere la această vârstă.

La stabilirea sumei băneşti fixe, instanța a ținut cont de faptul că, la materialele cauzei nu se regăsește înscrisul cu privire la veniturile pârâtului *****, încadrarea oficială în câmpul muncii în care să fie indicat salariu lunar al pârâtului.

La caz instanța mai reține cont și de informația plasată de Biroul Național de Statistică al RM pe site-ul www.statistica.md, conform căreia minimul de existență pentru copii, domiciliați în orașe mari, pentru anii 2019- 2024 constituie în medie 3686,20 lei pentru un copil în vârstă de 7-17 ani, iar pentru copii în vârstă de 1-6 ani constituie în medie 2852,30 lei

Astfel, pentru un copil în vârstă de la 7-17 ani, domiciliat în mun. Chișinău, care este un oraș mare, minimul de existență este de 3686,20 lei, iar pentru un copil în vârstă de la 1-6 ani este de 2852,30 lei, sume care urmează a fi divizate proporțional ambilor părinți, însă instanța la acest capitol statuează că, art. 74 al Codului familiei stabileşte că părinții sunt obligați să-și întrețină copii minori.

Dar, instanța de judecată reține că minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copilului: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc. activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului.

La fel instanța de judecată ia în considerație faptul, că ambii părinţi, reieșind din legislația în vigoare, au şi poartă o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului minor.

În speță, instanța de judecată va reține faptul că, obligaţia de întreţinere a copilului minor de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere. Aceasta se datorează faptului că copilul minor este temporar incapabil să-şi asigure de sine stătător existenţa, mai mult ca atât, acesta necesită a fi educat şi învăţat de a-şi satisface pe viitor, adică la atingerea vârstei de majorat, existenţa proprie. Faptul naşterii copilului automat pune în sarcina părinţilor întreţinerea acestuia. Această obligaţie aparţine, în egală măsură, atât mamei, cât şi tatălui copilului care sunt indicaţi în certificatul de naştere al copilului.

Astfel că, ***** urmează să se implice în creşterea copiilor şi să facă tot posibilul ca aceştia să aibă un mod de viaţă sănătos şi condiţii bune de trai, or, toate cheltuielile privind: asigurarea unui loc de trai ce include (achitarea serviciilor comunale, întreținerea bunului imobil etc.); asistența medicală copilului minor ce implică (consultațiile la medicale, analizele medicale, tratamentele administrate și medicamentele procurate etc.); asigurarea cu hrană, întreținere materială ce implică (procurarea hainelor, necesitățile vitale), rechizite și alte activități necesare pentru buna dezvoltare a copilului minor, sunt suportate de către reclamantă, iar pârâtul nu contribuie la întreținerea (materială) a copilului minor.

Potrivi art. 108 alin (1) Codul familiei, cuantumul pensiei de întreţinere stabilite de instanţa judecătorească într-o sumă bănească fixă constituie cel puţin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existenţă calculată pentru categoria de populaţie corespunzătoare pentru anul precedent de către Biroul Naţional de Statistică.

În speță instanța a dispus încasarea pensie de întreținere în mărime fixă de 3200 lei ce reprezintă mai mult decât valoarea medie anuală a minimului de existenţă calculat de către biroul național de statistică.

Corespunzător instanța mai notează că prevederile art. 76 alin. (1) Codul familiei, (stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75) sunt aplicabile ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor.

Starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ, remarcă următoarele aspecte intrinseci, care influenţează per ansamblu starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă, şi anume, numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreţinere.

La caz, nu a fost probat faptul că pârâtul ar dispune de situație financiară mai favorabilă de cât reclamanta, iar punerea sarcinii de întreținere a copilului pe seama doar a unui părinte prejudiciază disproporțional părintele respectiv, creând un dezechilibru între drepturile şi obligațiile părților.

Instanța mai subliniază și faptul că legiuitorul la stabilirea cuantumului pensiilor sub forma unei cote din salariu și alte venituri nu este condiționat de o anumită limită.

Ținând cont de necesitățile de întreținere a unui minor în municipiul Chișinău, pensia pentru întreținerea copiilor minori cu vârsta preșcolară și școlară în mărime de 3200 lei lunar, este o sumă rezonabilă și care ar asigura pe cât este posibil un trai de viață decent al copilului minor.

În conformitate cu prevederile art.98 alin.(2) Codul familiei, pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.

În corespundere cu actele prezentate, instanţa a ajuns la ferma convingere că urmează a fi dispusă încasarea pensiei de întreținere în mărime fixă de câte 3200 lei lunar, începând cu 28 iulie 2025 data adresării în judecată cu acțiune și până la majoratul copilului.

Cât privește pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța reține prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, care stipulează că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Corespunzător, în situația în care a fost admisă acțiunea, iar la depunerea cererii a fost achitată taxa de stat în mărime de 200 lei și taxa de timbru în mărime de 200 lei fapt confirmate prin ordinele de plată, instanța de judecată va dispune încasarea parțială a acestor cheltuieli.

Potrivit art. 2 din Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023, Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice şi juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum şi pentru fiecare contestaţie împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac.

(2) Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul.

Astfel, reieșind din prevederile citate, instanța va dispune încasarea de la ***** în beneficiul ***** costul cheltuielilor de judecată ce țin de achitarea taxei de stat în mărime de 200 lei pentru pretenția cu privire la determinarea domiciliului copiilor și taxei de timbru achitate la depunerea acțiunii în mărime de 200 lei.

Referitor la cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat referitor la solicitarea privind desfacerea căsătoriei instanța o va respinge, or, reclamantul prin cererea concretizată nu a mai susținut această cerință pe motivul soluționării pe cale amiabilă, respectiv prin încheierea judecătoriei Chișinău sediul centru din 11 noiembrie 2025 s-a admis renunțul la acțiunea reclamantei ***** către ***** cu privire la pretenția de desfacerea a căsătoriei. (f.d 147-148)

Conform art.96 alin.(1),(1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit materialelor cauzei, se atestă că reclamanta ***** a fost reprezentată în instanţa de judecată de avocatul Gherbovei Mihail împuternicit prin mandatul MA nr. 2305452 din 15 iulie 2025 (f.d.6).

Potrivit facturii fiscale nr. AAU 4903584 din 11.11.2025, ***** a achitat pentru serviciile de asistenţa juridică acordată de către avocatul Gherbovei Mihail suma totală de 12000 lei (f.d.33)

Corespunzător referitor la cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 12000 lei, instanța ține să menționeze că la determinarea caracterului rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică, prezintă relevanță și jurisprudența CtEDO.

La caz, pentru a verifica caracterul echitabil al sumei compensatorii, instanța va analiza rezonabilitatea și necesitatea cheltuielilor de asistență juridică prin prisma complexității cauzei, dificultății întrebărilor juridice ridicate de speță, aportului avocatului la soluţionarea cauzei, timpului şi muncii depuse de avocat.

La fel, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa; faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză.

Potrivit pct.15 al Recomandării Consiliului Uniunii Avocaţiilor din 30.03.2012 privind cuantumul onorariilor avocaţiilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Conform pct.21[1] a hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile nr. 25 din 28.06.2004, soluţionând cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată, instanţele vor reţine următoarele: Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

În context, reținând dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, participarea la două ședințe de judecată, rezultatul obţinut, instanţa de judecată, admite parțial cererea reprezentantului reclamantului și va încasa suma de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, care este una reală, necesară şi rezonabilă.

Potrivit art.98 Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

La fel, instanţa de judecată reține că, *****, în conformitate cu art. 85 alin.(1) Cod de procedură civilă și pct.1.1.2 al Anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023 este scutită de la plata taxei de stat la depunerea acţiunii de încasare a pensiei de întreţinere.

Conform art. 87 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

De asemenea, se menționează că potrivit pct. 1.1.2 din Anexa nr. 1 din Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023, pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, dacă valoarea acţiunii este de 50001–1500000 lei, 2050 lei +3% din valoarea acţiunii care depăşeşte 50001 lei.

Astfel, instanţa conchide că taxa de stat aferentă judecării cauzei, urmează a fi încasată în beneficiul statului din contul pârâtului ***** în mărime de totală de 2853,97 lei, reieșind din calcul 3200 lei per 2 copii x 12 luni.

Totodată instanța reține următoarele că în corespundere cu prevederile art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Drept rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994, pct.61, seria A, nr.288).

În conformitate cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana privind stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, încasarea cheltuielilor de judecată.

Se stabilește domiciliul copiilor minori ***** a.n.*****, ***** a.n. ***** cu mama acestora, *****.

Se încasează de ***** IDNP ***** în beneficiul ***** IDNP *****pensia de întreţinere pentru copii minori ***** a.n.*****, ***** a.n. *****, în cuantum fix, în sumă de 3200 (trei mii două sute) lei lunar, pentru fiecare, începând cu data 28 iulie 2025 (data adresării în judecată) până la atingerea majoratului de către copii minori.

Se încasează de la ***** IDNP ***** în beneficiul ***** IDNP *****taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei, taxa de stat în mărime de 200 (două sute) lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6000 (șase mii) lei.

Se încasează de la ***** IDNP ***** în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2853,97 (două mii opt sute cincizeci și trei, 97) lei.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei
Judecătorul Octavian Dvornic